

GÖRÜŞME

Görüşme,

- önceden belirlenmiş bir amaç için yapılan,
- en az iki kişi arasında sürdürülen,
- soru sorma-yanıtlama sürecine dayalı,
- karşılıklı, etkileşimli, sürekli ve dinamik bir sözlü iletişim yoluyla veri elde etme tekniğidir.

Görüşme Türleri

- Sohbet tarzı görüşme
- Görüşme formu yaklaşımı
- Standartlaştırılmış açık-uçlu görüşme
- Kapalı, kesin yanıtli görüşme

Sohbet tarzı görüşme

- Genellikle, araştırmacının gözlem amacıyla doğrudan ortama katıldığı alan araştırmalarında kullanılır.
- Sorular ve sırlamaları karşılıklı etkileşimin doğal akışı içinde ortaya çıkar, önceden yapılandırılmamıştır.
- Çoğunlukla açık uçlu sorular sorularak zengin bilgi toplamak hedeflenir.

Avantajları ve Dezavantajları

- Görüşülen bireyler arasındaki bireysel farklılıklara ve ani değişkenlik gösterebilecek şartlara uyum sağlamada esnektir.
- Yapılandırılmamış bu tür görüşmeler uzun zaman alır.
- Görüşmecii etkisine açık bu tür verileri birleştirmek, düzenlemek ve analiz etmek oldukça zordur.

Görüşme formu yaklaşımı

- Görüşme esnasında ele alınacak konular, başlıklar veya sorular bir taslak şeklinde önceden hazırlanır, ancak görüşmeci görüşme esnasında ek sorular sorma özgürlüğüne de sahiptir.
- Sorular veya konuların belli bir öncelik sırasına konulmasının zorunlu olmadığı yarı yapılandırılmış bir görüşme türüdür.

Avantajları ve Dezavantajları

- Önceden bir taslak oluşturulmuş olması, sistematik bilgi elde edilmesine yardımcı olur.
- Araştırmacı, görüşme sürecine bağlı olarak bazı soruları yeniden sorabilir, veya sormaktan vazgeçebilir.
- Soruları sıralamadaki esneklik, yanıtların karşılaştırılabilmesinde sorun yaratabilir.

Standartlaştırılmış açık-uçlu görüşme

- Dikkatlice yazılmış ve belirli bir sıraya konmuş bir dizi sorudan oluşur.
- Görüşülen her bireye bu sorular aynı tarzda ve aynı sırada sorulur.
- Soruların tümü açık uçlu olacak şekilde düzenlenir.

Avantajları ve Dezavantajları

- Bu yöntem verinin hızlı kodlanmasına ve analizine, ölçüm kolaylığına ve yanıtların karşılaştırılabilmesine olanak verir.
- Daha önceki yaklaşımlarda tanınan esnekliğin burada sınırlandırılması, araştırmacının yanlılığını/öznelliğini engeller.
- Soruların standartlaştırılmış olması, soru ve yanıtların doğallığını kısıtlayabilir.

Kapalı, kesin yanıtlı görüşme

- Sorular ve yanıt kategorileri araştırmacı tarafından önceden belirlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireyler, bu kesin yanıtlar arasından seçim yaparak görüşmecinin yönelttiği sorulara yanıt verir.

Avantajları ve Dezavantajları

- Yanıtların derlenmesi, karşılaştırılması ve veri analizi oldukça kolaydır.
- Görüşme bu yolla az zaman alır ve kısa sürede daha çok soru sorulabilir.
- Yanıt kategorilerinin sınırlandırılmış olması, yanıtlayıcı açısından kısıtlayıcı ve zorlayıcıdır. Bu durum bilgi kaybına neden olabilir.

Görüşmeler İçin Soru Hazırlama

- Açık ve kolay anlaşılabilir sorular sorma
- Bireyin deneyimlerine göre ifade edilmiş, birey-odaklı sorular sorma
- Farklı yapıda (açık uçlu, kapalı uçlu, varsayıma dayalı vb.) sorulardan yararlanma
- Yönlendirmeden kaçınma
- Çok boyutlu soru sormadan kaçınma
- Ayrıntıya, açıklamaya ve aydınlatmaya yönelik alternatif sorular hazırlama

Görüşme Sorularını Düzenleme

- Görüşmeye güven oluşturunca bir giriş hazırlama
- Özelden genele doğru sorular sorma
- Hassas konularla ilgili soruları sona bırakma
- Bilgi-beceri sorularını deneyimle ilişkilendirerek sorma
- Şimdiki zamana ilişkin soruları geçmiş ve geleceğe ilişkin sorulardan önce sorma
- Bireysel bilgi sorularını başta veya sonda sorma

Görüşme Tekniğinin Avantajları

- Esneklik
- Yanıt oranında tamlık
- Sözel olmayan davranışın gözlenebilmesi
- Ortam üzerinde kontrol
- Soruların sırası
- Anlık tepki
- Derinlemesine bilgi

Görüşme Tekniğinin Dezavantajları

- Maliyet
- Zaman
- Olası yanlışlık (hazırlıksız/çok konuşan/tartışmacı/dikkatsiz/yönlendirici soru soran/kısıtlı soru soran/karmaşık dil kullanan/arkadaş canlısı/çekingen/yönetici görüşmeci)